

עוצם עין אחת | עוזי צור

חרצנים מתחת לפנס

מיכל בקי - "מתחת לפנס" וסדרת "חרצנים", אוצרת ורד זפרן-גני, סדנאות האמנים בתל-אביב

כמו צמחים הגדלים פרא מחרצנים ולא מוריעה או שתילה מסודרת, צומחים ומשתנים הדימויים ביצירתה של מיכל בקי, מרשקים במימי אגון שילה וקתה קולביץ. עם השנים נוטשת בקי את זיכרונות הילדות שנכטו בוזכרונה היוצר, נפרדת מנימה של פינוק ומתמודדת עם עולמה הבוגר. את התערוכה הבשלה הזאת תלה בחללי סדנאות האמנים אבי סבה, אמן מוכשר ומקורי בזכות עצמו. התלייה קשובה הן לאסתטיקה של בקי, הן לסיפור הפנימי שבין העבודות - מעשה שיש בו רוחב לב לא נפוץ בהכרח בין אמנים. ברישום-ציור של גבר מזוקן, יושב על הפרוטומה שלו ראשה של אשה נושקת. בציור אחר נראית אשה בכתונת לילה כמעט שקופה, גופה נחתך למטה ולמעלה - חיתוך חוזר ביצירתה של בקי המכניס אלמנט של מתח - והאשה מליטה את עיניה בידה, ומירכתי גופה מציץ ראש של ילדה קטנה. הרישום של בקי מודע לוויזואלי אך נמנע מלהתמסר לו במתכוון ובתבונה - כהטיה של מוטיב האם והבן של קולביץ, אך מתוך אותה מונומנטליות אנושית של אנדרטאות שלה. את הדימוי היבש מקיפה אימרה שמנונית של שמן פשתן שני ספג בעור הנייר, כמין הילה, אימרה המופיעה ברבות מעבודותיה של בקי. בציור הסירה השטה אל הרף מימין לשמאל, יפה המתח שבין קו הגוף לכתם ואופן ישיבת הסירה במשטח הרף. בחלל העליון, בגלריה הנפתחת אל החלל התחתון המרכזי, יש פה ושם נפילות מתח. מוצג כאן טור רץ לאורך כל הקיר של דפים רבועים זהים, "חרצנים" של העבודות הבשלות למטה. העבודות משמרות את תחושת הניסוי בחומר, בטכניקה, בכריאת הדימוי, את אחורי הקלעים של היצירה בסטודיו - והצגת חלקן מוצר. אבל יש בהן צד מאוהב בעצמו, בעצם העשייה. כנגד ההמון הזה תלוי בתבונה, על הקיר הנגדי, רישום בודד גדול יותר בצבע אדום, דיוקן עצמי יפהפה וחושני צרודית ראש שחלקה העליון עטוף בצעיף כדם קרוש ובחלקה התחתון נמרחו האברים. את התערוכה מלווה קטלוג זעיר ויפה (בעיצוב ירון לוי).

גיל יפמן בתערוכה "אני אמת, אני שקר", שאצר ארז גולן בגלריה מנשר, תל-אביב